

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/55/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118206215
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2118206215.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. U., nar. XX.X.XXXX, adresa ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Trnava, J. Bottu 4, dieťa rodičov - matky: C. U., nar. XX.X.XXXX, adresa T., I. XXXX/X a otca: W. U., nar. XX.X.XXXX, adresa T., t.č. H., H. XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú, na odvolanie matky maloletej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 13P/40/2018-31 zo dňa 7.9.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že vyživovaciu povinnosť otca k maloletej R. s účinnosťou od 1.8.2019 zvyšuje zo sumy 125,- Eur na sumu 170,- Eur mesačne, ktoré výživné je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.8.2019 do 30.6.2020 vo výške 700,- Eur súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 30,- Eur splatných spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že neuhradenie jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Tým sa m e n í predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 8P/76/2014-75 zo dňa 10.2.2015 v časti výroku I. o bežnom výživnom.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného na maloletú R. U., nar. XX.X.XXXX zamietol a výrokom II. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Pri rozhodovaní veci súd vychádzal zo skutkových zistení, ku ktorým dospel na základe výsledkov vykonaného dokazovania. Z rodného listu zistil, že maloletá R. je dcérou účastníkov konania. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8P/76/2014-75 zo dňa 10.2.2015 zistil, že týmto rozsudkom bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na mal. na 125,- Eur mesačne. Z potvrdenia o príjme otca súd zistil, že jeho čistý priemerný mesačný príjem predstavuje v súčasnosti sumu 396,12 Eur (v čase poslednej úpravy súd vychádzal z potencionálneho príjmu otca vo výške 600,- Eur mesačne). Z rodného listu maloletého R. J. súd zistil, že dňa 27.5.2018 sa odporca stal otcom ďalšieho dieťaťa, teda má 2 vyživovacie povinnosti (v čase poslednej úpravy výživného mal vyživovaciu povinnosť len voči maloletej R.). Z vyjadrenia otca súd zistil, že okrem výdavkov na maloletého R. sa jeho výdavky nezmenili. Matka v čase poslednej úpravy výživného bola nezamestnaná. Z potvrdenia o príjme matky súd zistil, že jej čistý priemerný mesačný

príjem predstavuje v súčasnosti sumu 453,92 Eur. Z vyjadrenia matky na pojednávaní súd zistil, že od času poslednej úpravy sa náklady na stravu ako aj bývanie na maloletú nezmenili, zmenili sa len výdavky v súvislosti so zdravotným stavom maloletej, ktorej bolo potrebné zakúpiť dioptrické okuliare za 105,- Eur, v súvislosti so zubami vznikajú výdavky na maloletú vo výške približne 30,- Eur mesačne, v súvislosti s kožnými problémami výdavky približne 40,- Eur mesačne. V súvislosti s bývaním má navrhovateľka výdavky približne vo výške 200,- Eur mesačne (v čase poslednej úpravy to bolo 162,- Eur), pričom v domácnosti žije so svojim otcom a dvomi dcérami s tým, že otec poberá dôchodok vo výške približne 380,- Eur mesačne (rovnako tomu bolo aj v čase poslednej úpravy). Z pokladničných blokov od zubára súd zistil, že v mesiaci apríl 2018 matka uhradila za zákroky spolu 75,- Eur. Z pokladničných blokov ďalej súd zistil, že navrhovateľka zakúpila dioptrické okuliare za 105,- Eur. Maloletá je študentkou 9. ročníka základnej školy (v čase poslednej úpravy výživného bola študentkou 5. ročníka), je teda stále na druhom stupni základného štúdia. Navrhovateľka má priateľa, ktorý pracuje v Českej republike, od ktorého dostala na narodeniny tetovanie, priateľ taktiež financoval dovolenku, keď príde na Slovensko platí nákupy.

3. Právne súd vec posúdil aplikáciou ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len ZoR), § 2 ods. 1, § 121 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), § 217 ods. 1 veta prvá, § 232 ods. 2 až 4 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP).

4. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že na strane otca v oblasti jeho príjmov k zmene neprišlo, nakoľko tento preukázal svoj čistý mesačný príjem vo výške 396,12 Eur, pričom súd vychádzal z potencionálneho príjmu otca tak, ako tomu bolo v prípade posledného rozhodnutia, teda mal za to, že je schopný dosiahnuť čistý mesačný príjem 600,- Eur. Vo sfére výdavkov otca súd zistil, že tomuto vznikla narodením syna R. J. ďalšia vyživovacia povinnosť, čo pôsobí nepriaznivo na možnosť otca podieľať sa na vyživovacej povinnosti k maloletej R.. Súdna prax sa ustálila na tom, že pri určení výživného sa vychádza z toho, že výživné tvorí 20% až 30% z príjmu povinného rodiča. V danom prípade maximum - 30% z potencionálneho príjmu otca 600,- Eur predstavuje sumu 180,- Eur na všetky vyživovacie povinnosti. Ak by súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca vo vzťahu k maloletej R. v zmysle podaného návrhu, jeho možnosti vyživovať novonarodeného syna by boli značne obmedzené, prípadne vylúčené. Aj v prípade zachovania výživného vo výške 125,- Eur otcovi zostáva na výživu 2. dieťaťa suma 55,- Eur, z ktorého dôvodu tu nie je priestor ani pre čiastočné zvýšenie výživného. Ďalej súd prihliadol na zmenu v príjmoch matky, ktorá v čase posledného rozhodnutia o výživnom bola nezamestnanou, pričom v súčasnosti je zamestnaná s príjmom 453,92 Eur, teda je v jej možnostiach znášať zvýšené výdavky na maloletú. K zmene pomerov došlo aj na strane maloletej, u ktorej sa zvýšili výdavky v súvislosti s jej zdravotným stavom (jednorazové výdavky na okuliare vo výške 105,- Eur, výdavky na zubára vo výške 30,- Eur mesačne, výdavky na krémy vo výške 40,- Eur). Posúdením vyššie uvedených zmien (na strane otca, matky a maloletej) dospel súd prvej inštancie k záveru, že ich vzájomným vyvážením nie je daný dôvod na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k maloletej R.. Zvýšenie výdavkov v súvislosti so zdravotným stavom maloletej je síce dôvod na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, avšak vznik ďalšej otcovej vyživovacej povinnosti, ako aj schopnosť matky dosahovať príjem 453,92 Eur (keď v čase poslednej úpravy výživného bola nezamestnanou) sú zmenou pomerov, ktoré zvýšenie výdavkov na zdravotný stav maloletej negujú.

5. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, keď bola zistená existencia zmien pomerov odôvodňujúcich zvýšenie výživného ako aj existencia zmien pomerov odôvodňujúca opak, dospel prvoinštančný súd k záveru, že neboli splnené podmienky na zvýšenie vyživovacej povinnosti, z ktorého dôvodu súd návrh navrhovateľky zamietol. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP vo výroku II. rozsudku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP.

6. Proti tomuto rozsudku, podľa obsahu v celom jeho rozsahu podala odvolanie matka maloletej s odôvodnením, že zo strany otca došlo k nedostatočnému preukázaniu jeho príjmov a výdavkov, keď neuviedol a nepreukázal akou sumou na maloletého syna prispieva. Z jeho dokladov o príjme nemožno vychádzať, že sú pravdivé, nakoľko ako sa vyjadril, robí v nepretržitej prevádzke cez sviatky, soboty, nedele a cez noc a na pojednávaní prvoinštančného súdu trvala na prešetrení otcovho príjmu.

7. K doručenému odvolaniu matky podal otec písomné vyjadrenie, v ktorom odvolanie označil za neúplné, nespĺňajúce základné náležitosti odvolania s tým, že nemôže byť prípustné. Navrhovateľka v odvolaní neuviedla odvolacie dôvody podľa § 365 CSP, svoje tvrdenia nepreukázala a preto ich nemožno považovať za dôvodné. Prvoinštančný súd vykonal šetrenie a po dôkladnom dokazovaní vyniesol rozsudok, s ktorým sa stotožňuje. Na základe uvedeného žiadal, aby bolo odvolanie zamietnuté ako nedôvodné.

8. Procesný opatrovník mal. vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému odvolaniu matky poukázal na to, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca na maloletú uplynuli viac ako tri roky a zároveň sa zvýšili výdavky na maloletú aj v spojitosti s jej zdravotným stavom, preto má za to, že zvýšenie výživného je v záujme maloletej a preto odporúča odvolaniu matky vyhovieť a vyživovaciu povinnosť k maloletej zvýšiť primerane k súčasným zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca, ako aj veku a potrebám maloletej.

9. Matka maloletej doručila do spisu i písomné vyjadrenie k vyjadreniu otca. Uviedla, že na základe nezrovnalostí a neúplnosti potvrdenia o príjme otca žiada Okresný súd o dôsledné prešetrenie preukázaných príjmov. Pripojila prefotené potvrdenie o príjme, z ktorého usúdila, že uvedené čiastky logicky nezodpovedajú odpracovaným dňom, na čo poukázala už na pojednávaní prvoinštančného súdu, o čom pripojila zápisnicu z pojednávania dňa 7.9.2008. Potvrdenie o príjme bolo doručené až v deň pojednávania, na základe čoho sudca nemal dostatočný priestor na prešetrenie tohto dokladu. Z dokladu, ktorý predložil súdu nie je možné usúdiť, aký má otec skutočný príjem. Okrem tohto potvrdenia nepredložil žiaden doklad o svojich výdavkoch, pričom ona svoje doklady doručila súdu včas. Takisto nepredložil doklad o vyživovacej povinnosti voči maloletemu synovi, predložil len rodný list. V závere poukázala na to, že pred pojednávaním bola telefonicky kontaktovaná zo strany sudcu, ktorý jej odporúčal, aby prehodnotila svoju žiadosť o zvýšenie výživného a upozornil, že výživné na maloletú môže byť dokonca znížené alebo zamietnuté.

10. K uvedenému vyjadreniu matky predložil otec písomné vyjadrenie, v ktorom zopakoval, že odvolanie je neúplné, nespĺňa základné náležitosti a preto nemôže byť prípustné. Doplnil, že predloženie rodného listu syna je dostatočným preukázaním vyživovacej povinnosti voči nemu, ktorá nemusí byť nevyhnutne upravená súdom, pokiaľ rodičia žijú v spoločnej domácnosti, hoci nie sú v manželskom zväzku. Súdu predložil potvrdenie o príjme od zamestnávateľa za posledných 12 mesiacov. Má za to, že je dostatočné a nie je potrebné, aby bol jeho príjem vyčíslený hodinovo. Nevie, kde berie matka istotu o ním odpracovaných dňoch a hodinách, všetko sú to len ničím nepodložené dohady. Nakoľko jeho príjem nie je vysoký a výdavky sa mu zvýšili o ďalšiu vyživovaciu povinnosť, nie je v jeho silách platiť vyššie výživné na dcéru. Žiada preto, aby krajský súd odvolanie matky zamietol ako nedôvodné.

11. Matka maloletej k doručeným listinným dôkazom vo svojom vyjadrení zo dňa 10.12.2019 uviedla, že otec maloletej riadne pracoval na trvalý pracovný pomer u zamestnávateľa W. T. N. s.r.o., kde poberal riadnu mzdu, z ktorej mal exekučné zrážky z vlastnej neobstaranosti. Jeho osobné problémy by nemali mať vplyv na jej žiadosť o zvýšenie výživného pre dcéru. Dcéra začala aktuálne navštevovať SOŠ obchodu a služieb v Trnave, čím narastajú náklady na jej potreby. Za posledné mesiace peniaze na dcéru neposielala pravidelne ako mu určil súd. Trvala na zvýšení výživného.

12. Z vyjadrenia procesného opatrovníka maloletej vyplýva, že po oboznámení sa s predmetnými listinnými dôkazmi prostredníctvom sociálnej poisťovne zistili, že aktuálnym zamestnávateľom otca je spoločnosť S. K. I. a.s. T. s dátumom prihlásenia 7.8.2019. Opatrovník sa zároveň pridŕžoval svojho predchádzajúceho vyjadrenia a odporučil výživné na maloletú zvýšiť primerane zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca, ako aj veku a potrebám maloletej.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka podľa obsahu podaného odvolania použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d) a f) CSP (že súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam) v spojení s § 62 ods. 1 zák. č. 161/2015

Z.z. Civilného mimosporového poriadku - ďalej CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), po uskutočnení odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP), na ktorom zopakoval a doplnil dokazovanie, po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že vzhľadom na zmenu pomerov, ktorá nastala po rozhodnutí prvoinštančného súdu je potrebné napadnutý rozsudok zmeniť (§ 388 CSP).

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý v danom prípade nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bolo posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky a naplnené skutkové okolnosti pre zamietnutie návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú R..

15. Odvolací súd uskutočnil odvolacie pojednávanie, na ktorom zopakoval a doplnil dokazovanie, ktorého sa zúčastnila iba matka maloletej. Riadne a včas predvolaný procesný opatrovník mal. sa nedostavil. Svoju neprítomnosť ospravedlnil z dôvodu kolízie pojednávania. Otec maloletej sa nedostavil, pričom predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené fikciou v zmysle § 111 ods. 3 CSP.

16. Prioritne sa žiada uviesť, že v zmysle čl. 11 ods. 1 základných princípov CSP úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah a obdobne v zmysle § 124 ods. 1 CSP každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. Preto hoci matka maloletej v podanom odvolaní výslovne neuviedla, ktorý z odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 1 CSP odvolaním uplatňuje, z obsahu odvolania vyplýva, že namietla, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), keď vychádzal z príjmu otca, ako vyplynul z ním predloženého listinného dôkazu, ktorého obsah spochybňuje, a zároveň uplatňuje aj odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP, že súd nevykonal ňou navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, keď nepreveril jej námietku správnosti obsahu potvrdenia o príjme otca maloletej. Keďže potom odvolanie obsahovalo riadne uplatnené odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 CSP, nebol dôvod na jeho odmietnutie podľa § 386 písm. d) CSP a ani na výzvu súdu na doplnenie odvolacích dôvodov v zmysle § 62 ods. 3 CMP.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (Minimálne výživné podľa tohto ustanovenia aktuálne činí 26,- Eur). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

19. V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. V zmysle § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného na maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. Podľa § 231 CSP rozsudok ukladajúci plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

23. Pri rozhodovaní o zmene výživného v zmysle citovaných ustanovení zákona je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

24. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciú povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

25. Z výpovede matky maloletej na odvolacom pojednávaní bolo zistené, že naďalej trvá na zvýšení výživného a to najmä preto, že otec fakticky nejaví o maloletú žiadny záujem. Od januára 2019 do júla 2019 bola na PN, potom sa zamestnala od augusta 2019 v City Aréne ako predavačka, kde priemerne zarába cca 700,- Eur mesačne. Žiaden iný príjem okrem mzdy nemá. Má ďalšiu vyživovaciú povinnosť k maloletej A., ktorá má aktuálne 12 rokov, na ktorú jej otec platí výživné 100,- Eur. Býva v trojizbovom rodičovskom byte, otec býva samostatne v obývačke a ona s deťmi užíva dve izby. Jej partner pracuje v zahraničí, dochádza na víkendy, niekedy je u nej, niekedy je u svojej matky, spoločnú domácnosť s ním nevedie. Maloletá R. bude mať 16 rokov, navštevuje Strednú odbornú školu stavebnú v Trnave. Študuje cestovný ruch, s čím sú spojené zvýšené výdavky na cestovanie. Má bežné výdavky v škole. navštevuje krúžok hip hopu, kde sa platí 30,- Eur mesačne. Iným záľubám sa nevenuje. K očnému lekárovi chodí každé dva roky, 20,- Eur stojí objednanie. Má dedične veľmi zlé zuby, opakovane musí navštevovať zubného lekára raz za dva až tri mesiace a pri jednej návšteve sa platí 80,- Eur až 100,- Eur. Bude potrebovať nový počítač v cene 300,- Eur až 400,- Eur. Ostatné náklady na maloletú sú bežné ako na dievčatá jej veku. Pokiaľ ide o nedoplatok na výživnom, otec za obdobie od augusta 2019 do júna 2020 zaplatil 9x výživné po 130,- Eur. Žiadnu inú platbu odvtedy neurobil. O pomeroch otca nemá žiadnu vedomosť.

26. Z listinných dôkazov predložených v odvolacom konaní vyplýva, že v potvrdení o príjme otca za roky 2017 a 2018 bol nízky počet odpracovaných dní preto, lebo čerpal dovolenku, v septembri 2017 - 9 dní, v októbri 2017 - 3 dní, v decembri 2017 - 4 dni, v januári 2018 - 4 dni, vo februári 2018 - 2 dni, v marci 2018 - 2 dni a v máji 2018 - 2 dni dovolenky. Zamestnávateľ W. T. N. s.r.o. zároveň oznámil, že pracovný pomer s otcom bol ukončený dňa 31.7.2019. Z potvrdenia zamestnávateľa vyplýva, že priemerný čistý mesačný zárobok otca v roku 2018 bol 417,46 Eur a v roku 2019 do júla 443,16 Eur. Z ostatného najaktuálnejšieho potvrdenia nového zamestnávateľa otca S. K. I., a.s., T. vyplýva, že v období od augusta 2019 do mája 2020 čistý priemerný mesačný príjem otca bol 1.309,89 Eur. Z ostatného najaktuálnejšieho potvrdenia zamestnávateľa matky P. I., s.r.o., D. vyplýva, že za obdobie od septembra 2019 do mája 2020 dosiahla čistý priemerný mesačný príjem 711,97 Eur.

27. Z rozpisu matky maloletej bolo zistené, že v období od augusta 2019 do júna 2020 otec uhradil na maloletú výživné 9-krát po 130,- Eur, teda spolu 1.170,- Eur.

28. Predovšetkým odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že sa plne stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie v odôvodnení preskúmaného rozsudku pod bodom 21., tak ako sú popísané vyššie v odsekoch 4. a 5. tohto rozhodnutia. Pri komplexnom vyhodnotení konaným dokazovaním preukázaných zmien pomerov za čas od predchádzajúcej úpravy tak na strany maloletej (zvýšenie nákladov v súvislosti s vyšším vekom, so zdravotným stavom), matky (podstatné zvýšenie jej príjmu za čas od predchádzajúcej úpravy) ako aj otca (pribudnutie mu ďalšej vyživovacej povinnosti), keď teda bola zistená existencia zmien pomerov jednak odôvodňujúcich zvýšenie výživného na maloletú, ale aj existencia zmien pomerov odôvodňujúcich naopak zníženie, súd dospel k správne mu záveru, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje, že v čase rozhodovania prvoinštančného súdu neboli splnené podmienky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú, v dôsledku čoho bolo dôvodné návrh matky na zvýšenie výživného zamietnuť.

29. Pri overovaní príjmu otca ale odvolací súd zistil, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie v čase prebiehajúceho odvolacieho konania došlo k ďalším podstatným zmenám pomerov.

30. Z uvedeného teda vyplýva, že po rozhodnutí prvoinštančného súdu, od augusta 2019 došlo k výrazným a podstatným zmenám pomerov jednak na strane otca, ktorý zmenil zamestnanie a jeho príjem podstatne narástol oproti príjmu u predchádzajúceho zamestnávateľa z cca 430,- Eur na sumu 1.309,89 Eur, ale zároveň od septembra 2019 došlo k podstatnej zmene pomerov aj na strane maloletej, kedy začala navštevovať strednú školu s čím sú nepochybne spojené zvýšené výdavky. Tieto zvýšené výdavky na maloletú sa pritom neprejavili striktné až od 1.9.2019, keďže už pred nástupom na strednú školu bolo nevyhnutné vynaložiť vyššie výdavky na zakúpenie potrebných školských pomôcok, či ošatenia a obuvi.

31. Z vyššie popísaných zistení vyplýva, že za čas od predchádzajúcej úpravy výživného otca na maloletú rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 10.2.2015, došlo k početným a podstatným zmenám pomerov. Maloletá je aktuálne už o päť rokov staršia navyše od 1.9.2019 nastúpila na ďalší stupeň vzdelávania - strednú školu, čím zákonite došlo k nárastu nákladov na jej výživu. Okrem toho sa zvýšili náklady na maloletú v súvislosti s jej zdravotným stavom, začala nosiť dioptrické okuliare, má pravidelné výdavky v súvislosti so zubnými a kožnými problémami. Všetky uvedené podstatné zmeny pomerov na strane maloletej odôvodňujú zvýšenie výživného. K zmene pomerov došlo i na strane matky, keď v čase predchádzajúcej úpravy výživného bola nezamestnaná a aktuálne jej mesačný príjem je 711,97 Eur. A napokon k podstatným zmenám pomerov došlo aj na strane otca, keď mu dňa 27.5.2018 pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletemu R. J., ale aj tým, že od 1.8.2019 je zamestnaný u nového zamestnávateľa, čím došlo k podstatnému zvýšeniu jeho príjmu oproti príjmu preukázanému v priemere cca 450,- Eur mesačne, ako aj oproti fiktívnemu potenciálnemu príjmu, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal 600,- Eur mesačne, na sumu 1.309,89 Eur mesačne. Súhrn všetkých uvedených zmien pomerov potom odôvodňuje zvýšenie výživného otca na maloletú R., avšak až s účinnosťou od augusta 2019, kedy došlo k podstatnému zvýšeniu nákladov na maloletú, a zároveň aj k podstatnému zvýšeniu príjmu otca. Odvolací súd je toho názoru, že primerané výživné daným okolnostiam prípadu je výživné na maloletú v sume 170,- Eur mesačne, ktoré umožní uspokojovanie jednak odôvodnených potrieb maloletej, včítane preukázaných zvýšených nákladov a zároveň reflektuje aktuálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca, ktorému pribudla vyživovacia povinnosť, s

prihliadnutím na možnosti, schopnosti a majetkové pomery matky, ktorá vzhľadom na vek maloletej už iba čiastočne vyvažuje svoj finančný príspevok na dieťa svojou osobnou starostlivosťou. Takéto výživné zo strany otca spolu s primeraným výživným zo strany matky a prídavkami na dieťa umožní uspokojiť všetky odôvodnené potreby maloletej R.. Na druhej strane určené výživné zároveň zohľadňuje aj tú skutočnosť, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletemu dieťaťu.

32. Podľa zaužívanej súdnej praxe výživné povinného rodiča by sa malo pohybovať v rozpätí od 20 do 30% jeho príjmu, samozrejme vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. V danom prípade 25% (keďže deti ešte nedosahujú maximum svojich neskorších potrieb) z aktuálneho príjmu otca predstavuje 327,50 Eur, z čoho štatisticky na výživné na jedno z dvoch detí prislúcha suma 163,74 Eur. Bolo pritom nevyhnutné zohľadniť, že náklady na dieťa v stredoškolskom veku sú vyššie ako náklady na dieťa v predškolskom veku. Výživné na maloletú R. v sume 170,- Eur preto zodpovedá aj týmto kritériám.

33. S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím § 388 CSP zmenil tak, že s účinnosťou od 1.8.2019, kedy došlo k najpodstatnejším zmenám pomerov odôvodňujúcim zvýšenie výživného, výživné otca na maloletú R., zvýšil zo sumy 125,- Eur na sumu 170,- Eur mesačne s tým, že výživné je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej. Tým zároveň došlo k zmene predchádzajúceho rozsudku, ktorý naposledy upravil výživné otca k maloletej.

34. Spätným zvýšením výživného vznikol na výživnom nedoplatok v celkovej výške 700,- Eur, keď v rozhodnom období od augusta 2019 do júna 2020 otec zaplatil výživné 9-krát po 130,- Eur, t.j. spolu 1.170,- Eur, pričom na základe zvýšenia výživného mal zaplatiť 11-krát po 170,- Eur, t.j. 1.870,- Eur. Uvedený nedoplatok, vychádzajúc zo zistených a vyššie popísaných pomerov otca, súd povolil v zmysle § 232 ods. 3 veta druhá CSP, uhradiť v mesačných splátkach po 30,- Eur spolu s bežným výživným, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia (§ 232 ods.4 CSP). Odvolací súd bol toho názoru, že ak by bol otec zaviazaný uhradiť celý nedoplatok na výživnom naraz, vzhľadom na jeho výšku a pomery otca, mohlo by dôjsť k ohrozeniu uspokojovania základných potrieb rodiny otca.

35. O náhrade trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) bolo rozhodnuté v zmysle § 52 a § 58 CMP s použitím § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu konania, pričom žiaden z účastníkov ani nepodal návrh na náhradu trov konania v zmysle § 57 CMP.

36. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).